

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timisorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRÉ** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A politikai érdeklődés ejőterében a quebeci értekezlet áll. Tegnap Eden brit külügyminiszter is bekapcsolódott a tanácskozásokba. Hull északamerikai külügyminiszter részvétele szintén számítanak. Jövő héten Roosevelt és Churchill ellátogat Kanada fővárosába, Ottavába. Ez a quebeci találkozó végét fogja jelenteni, — vélik semleges körökben. Roosevelt Ottavából hír szerint már nem tér vissza Quebecbe, hanem egyenesen Washingtonba utazik. Lisszaboni értesülés szerint Eisenhower tábornokot is meghívták a quebeci tanácskozásokra.

A quebeci értekezlet

Csütörtökön reggel vált ismeretessé az a brit jelentés, melyet a DNB közlése nyomán a Rador is ismertet, s mely szerint Eden angol külügyminiszter megérkezett Quebecbe, hogy részt vegyen Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök tanácskozásain.

Londoni politikai körökben — mint az íőbb svájci értesítésből kitűnik — az a benyomás alakult ki, hogy a most kezdődő, újabb tárgyalásokon Quebecben csak politikai kérdésekről lesz szó. Erre enged következtetni az a hír, hogy Hull-t, az Egyesült Államok külügyminiszterét is Quebecbe várják. Az angol tájékoztatásiügyi miniszter jelentése a quebeci értekezleten szintén arra vall, hogy a jelenlegi politikai helyzetet akarják megvitálni.

A távirati irodák s a különböző hír-magyarázatok rámutatnak arra is, hogy Roosevelt és Churchill tanácskozásának előestéjén a szövetséges vezérkarok lázas munkában voltak s oly részletes haditerveket dolgoztak ki, hogy Rooseveltnek és Churchillnek csak jóvá kell hagyania azt. E jervek kidolgozásában hír szerint — angol, amerikai és kanadai részről — több, mint háromszáz szakember vett részt.

Amszterdami DNB-jelentést továbbít a Rador hírgyűnökség, mely szerint a jövő héten Roosevelt elnök ellátogat Ottavába, Kanada fővárosába. Valószínűleg Churchill is oda utazik.

Róma

Mint mértékadó olasz helyről közlik, a Badoglio-kormányt három ok készítette Róma nyílt várossá való nyilvánítására, — jelenti a Nemzetközi Sajtótudósító Rómából. — Ezek az okok:

1. Róma a katolikus világ középpontja és nem csupán Olaszországé.

2. Rómában a városban belül egy kis állam is van: a Vatikán, amely igényt tart arra, hogy tiszteletben tarítsák és önmaga nem tud védekezni légi támadások ellen. Ennek az államnak érdekében Olaszország bizonyos áldozatot hoz, amidőn e döntésnek a hadviselés szempontjából bizonyára nem kényelmes következményeit magára vállalja.

3. Róma egyedülálló történelmi értékével és műemlékeivel az egész kultúr-világ tulajdona.

Mértékadó olasz helyen rámutatnak arra, hogy a Rómát érő légitámadások alkalmával bebizonyosodott, hogy e támadások rendkívül pusztító hatással vannak a műemlékekre; az érzékenység tehát az parancsolja, hogy Olaszország tegye meg az első lépést a kulturális értékek védelmében.

A római nyilatkozat a továbbiakban rámutat arra, hogy a nyílt várossá való nyilvánításból adódó nemzetközi jogi helyzet egyáltalán nem világos. A hági értekezletek, amelyek a hadviselés legíőbb nemzetközi törvényét megállá-

Politikai kérdések a quebeci értekezlet napirendjén

Tegnap óta Eden brit külügyminiszter is részt vesz a tanácskozásokban Roosevelt és Churchill a jövő héten ellátogat Ottavába

Franciaországban halállal büntetik a mezőgazdaság ellen irányuló bűncselekményeket Norvégiában a különleges rendőrbíróóságok halálos ítéletet is hozhatnak

Hajnali tengeri ütközet a hollandiai partvidék előtt

pitották, még nem állapíthatták meg a légi hadviselés szabályait sem 1809-ben, sem 1907-ben, mert akkor még nem volt légi haderő. Az előző világháború után viszont nem jöttek létre kötelező erejű megállapodások ebben a kérdésben, voltak viszont különféle tanácskozások, amelyekben az irányelveket meghatározták. Ilyenek voltak az 1920. évi versaillesi békeértekezlet légügyi bizottságának ajánlatai, az 1922-ben és 1923-ban tartott hági jogi értekezlet, az 1922 február 3-i washingtoni egyezmény és

az 1925 június 18-i népszövetségi jegyzőkönyv, amelyek mind tartalmaznak egyet-mást a légi háborúról is. Ezekben az ügyiratokban lefektették irányelveket abban lehet összefogni, hogy „nyílt városban” nem lehetnek katonai berendezések, hadianyaggyárak, csapatok, továbbá hadifontosságú közigazgatási tényszerzők sem.

Rómában nagyobb számú katonaság nem található és csupán katonai őrszemekeket láthatni az utcán, akik a hadiállapot kihirdetése óta őrködnek a vá-

rosban.

Érdekes kérdés az is, amit nemzetközi jogi téren még nem tisztáztak, hogy joga volna-e egy nyílt városnak a védekezésére, ha az ellenség példánl nagyobb számú ejőernyős katonával meg akarná szállni. Mindezek a kérdések még megvitatásra várnak. Az ügyben a Vatikán közvetít.

Az is kérdés még — fejeződik be az NST római jelentése — hogy mekkora területre terjed ki Rómában a nyílt város jellege. (—>)

Jelentéseink a harcatererekről

Német és román csapatok elhárító győzelmek a kubáni hidjánál

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harc-terén a július 16-án megkezdett 5. elhárító esztában, a kubáni hidjánál a Kleist vezértábornagy és Jenicke utász-tábornok vezetése alatt álló német és román csapatok, augusztus 12-ig 17 szovjet lövészhadosztálynak, 2 páncélosdandárnak és 3 páncéloszrednek áttörési kísérleteit, kemény harcokban visszaverték és a bolsevisztáknak igen súlyos, véres veszteségeket okoztak.

Ebben az elhárító sikerben az Angerstein tábornok vezetése alatt álló német légi-kötélekek és a Gheorghiu tábornok vezetése alatt álló román légierők kiválóan vettek részt.

A Miusz-arcvonalon a szovjetesapatok Kujbisevo körzetében nagy tüzérési előkészítés után újból támadást kezdtek. Tízjunnál a bolseviszták áttörési kísérleteiket nagy erővel folytatták. Mindkét szakaszon a német csapatok, a légierővel és a román csatarepülőgépekkel való együttműködésben az ellenség támadási hullámaikat szivós harcokban véresen visszaverték.

Ljeogorod harc körzetében a kemény és a szovjetesapatokra nézve rendkívül veszteséges elhárító esztát tovább tart. Itt száznál több páncélos és rohamágyut veszítettek a bolseviszták.

A középös arcvonalszakaszon a Szovjet továbbra is váltakozó erővel támadott. Valamennyi kísérlete, amely a német állások áttörésére irányult, meghiúsult.

Sztaraja Russzjánál és a Ladoga-tó-
nál szintén összeütköztek a szovjet támadások és az ellenség a legsúlyosabb veszteségeket szenvedte.

Német hegyvidékek a Lu bi-szakaszon a tegnap újból támadó ellenséget ennek nagy veszteségei mellett vissza verték. Légi harcokban saját veszteség nélkül 21 szovjet repülőgépet löktek le.

Augusztus 18-án a bolseviszták 284 páncélos veszítettek. Az utóbbi két nap alatt a Szovjet ezenkívül 163 repülőgépet veszített.

A haditengerészet biztosító harc-
erői augusztus 18-ra virradó éjtszaka az Azovi-tengeren 2 szovjet motoros ágyunaszádöt süllyesztettek el.

A Halász-félsziget vizein gyors né-

met harc repülőgépek megsemmisítet-
tek, utánpótlási anyaggal megrakott 4 szovjet parti szállító hajót.

Július 10-től augusztus 17-ig terjedő időben a harcok megszüntéig a Szcilia sziget körzetében harcoló valamennyi véderő-csoport és fegyvernem kötelek az amerikai-angol hadseregeknek súlyos veszteségeket okoztak. Az elcseszt katonáknak nagy száma mellett, harcavetett csapatállam körülbelül egy harmadát veszítették az angol-amerikai halottakban és sebesültekben.

Ezekben a harcokban a tengelyesapatok megsemmisítettek vagy szakmá-nyítottak 383 ellenséges páncélos és páncélos felderítő kocsi, 63 mindentéle fajta ágyut, 652 repülőgépet és 11 szállító vitorlást, 61, nagyobbára legénységgel vagy hadianyaggal megrakott ellenséges szállítóhajót, összesen 290.000 tonnatartalommal, továbbá 1 éirakóját, 7 rombolót, 3 korvetthajót, valamint számos motoros ágyunaszádöt és kisebb harcú járművet elsüllyesztettek, 59 további teher- és szállítóhajót 273.750 tonnatartalommal ugyanezen idő alatt olyan súlyosan megrongáltak, hogy elpusztulásukkal számolni lehet.

Augusztus hónap első két hetében Szcilia szigetéről a szárazföldre átvittek kis hajók segítségével: kerekén 17.000 tonna lőszer, üzemanyagot és darabárut, majdnem 10.000 gépjárművet, valamint az összes német és olasz

csapatokat, minden fegyverrel és hadi anyaggal. Elszállítottak végül 4000-nél több sebesültet is.

Ezeknél a szállításhoz a dereglyék és a kis járművek legénysége 48 ellenséges repülőgépet löktek le.

Német harc repülőgépek egyik köte-
leke az elmúlt éjtszaka Bizerta vizein egy támadás alkalmával bombatalálatot ért el egy hadihajón és 25 szállítóhajón, összesen 100.000 tonnatartalommal, valamint partraszállási járműveknél.

A Messinai-szorosban a légierő légvédelmi tüzérsege 7 ellenséges repülőgépet lelőtt.

Má a hajnali órákban a hollandi part-
vidék előtt ütközetre került a sor egy német hajókaraván biztosító harcú erői és angol gyorsnaszádöt között. Az ellenség eredménytelen támadásai során egy gyorsnaszádöt elvesztett, 3 másik ellenséges gyorsnaszádöt pedig a tüzérsege találatai megrongáltak.

Fegyveres felderítés és az Atlant-
óceán feletti szabad porgyázás során német harcú repülőgépek felgyújtottak egy ellenséges kereskedelmi hajót 5000 tonna tartalommal és négy angol-amerikai bombázó repülőgépet, köztük két nagy repülőnaszádöt lelőttek.

Tegnap éjtszaka csekély számú ellen-
séges repülőgépek zavaró repülését vezetett a nyugat-németországi hajópartvidék felett és ekkor egy ellenséges repülőgépet lelőttek.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1181-es olasz ha-
dijelentés:

A szicíliai harcokban, amelyekben az olasz és a német hadosztályok oly szívo-
san harcoltak, különösen a tengerészet és légierő tette ki magát, amikor egy-mást multák felül a sziget kiürítésének nehéz időszakában. Német repülők támadták Bizerta kikötőjét. Egy 3000 tonna szállítóközöt elsüllyesztettek, míg további 25 hajót több mint 100.000 tonna össztartalommal súlyosan megrongáltak. Olasz torpedóvető-repülőgépek Bizerta kikötőjében támadtak egy hajókaravánt és megtorpedóztak egy kereskedelmi gőzöt. Olasz vadászrepülőgépek légiharcokban lelőttek öt Spitfire-gépet. Másik

két repülőgépet a német vadászok sem-
misítették meg. Ellenséges repülők tá-
madták Reggio di Calabria, Nápolyt és Cagliari-t. A légvédelmi itegek Santo Antonio közelében lelőttek egy gépet, amely a tengerbe zuhant.

GOEBBELS LÁTOGATÁSA HAMBURGBAN

Berlin. Goebbels dr. német propaganda
ügyi miniszter meglátogatta Hamburg váro-
sát s ez alkalommal megtekintette a kárt szenvedett negyedeket. A miniszter tájéko-
zódt a lakosságot érintő segélyezési és elővigyázatossági rendszabályokról. A mi-
niszterrel Hamburg város vezetésén kívül együtt volt Frick dr. német külügyminiszter is. Goebbels dr. ez alkalommal beszédet

mondott és hangoztatta, hogy Hamburg városa az ellenséges légitámadásokkal szemben tanúsított lelki határozottságával megnyert egy nagy csatát. A német nép

sohasem fogja elfelejteni a hamburgiak bátorságát és áldozatos szellemét a birodalom felszabadításáért és jövőjéért folyó harcban — hangoztatta Goebbels dr. (Rador).

A DNB. katonai munkatársa a keleti hadszíntér három sulypontjáról

Berlin. (Rador). A német távirati iroda, a DNB. katonai munkatársa mértékadó forrásból származó értesülés alapján azt írja, hogy a keleti arcvonalon folyó harcoknak különösen három

sulypontja van:
1. A Bjelgorodtól délnyugatra húzódó harci körzet, ahol a Szovjet kevés biztonsággal mozog. Ebben a körzetben a német különítményeknek sikerült körül-

zárnok és megsemmisíteniük az előretolt szovjet harci csoportokat.
2. Az Izjumi körzet, ahol a Szovjet előrelátott támadására azon a szakaszon került sor, amelyen számítottak rá. Itt a Szovjet 11 gyalogsági hadosztályal kísérte meg támadást. Egyes csekély jelentőségű beörések elrejtésére folyamatban vannak az ellenintézkedések.
3. Az oreli harci körzet, ahol — mint német részről kijelentik — a Szovjet semmiféle sikert sem érhet el.

AZ OLASZ KIRÁLY- ÉS CSÁSZÁR- NÉ KÉRELMÉRE NEM TŰZIK KI A ZÁSzlókat NÉVnapja ALKAL- MÁBól. (Róma). Az olasz király- és császárné a nemzetet éri szomorúság napján közölte a kormányfóval, hogy névnapja alkalmából a köz- és magán- épületekre ne fűzzék ki a lobogót. (Ra- dor).

A politikai arcvonal

Eden is Quebecben van már

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenli: A brit hírközlő szolgálat közli, hogy Eden angol külügy- miniszter szerdán délután megérkezett Quebecbe.

Vele együtt érkezett Kanadába Brendan Bracken angol tájékoztatóügyi miniszter is.
Quebecbe várják Hull-t, az Egyesült Államok külügyminiszterét is.

ROOSEVELT ÉS CHURCHILL A JÖVŐ HETEN ELIATOGAI OTTAVÁBA

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenli: Newyorkból származó távirati értesítés alapján a brit hírközlő szolgálat arról ad hírt, hogy Roosevelt elnök a jövő héten ellátogat Ottavába.
Egy másik quebeci távirat szerint Rooseveltet Churchill is elkíséri Ottavába.

PÁRATLANUL ÁLLÓ IDEGHÁBORUT KÉSZÍTENEK ELŐ — IRJA AZ AFTONBLADET

Stockholm. (Rador). Az Afton- blade című svéd újság londoni tudósítója a quebeci a Hull-Eden-Bracken-Davis találkozóiról szólva azt írja, hogy Németország és Olaszország ellen eddig páratlanul álló idegháborút készítenek elő. Az idegháboru célja elsősorban Németország lakosságának demoralizálása minden eszközzel, kezdve a légi terrortámadásokkal — fejeződik be a jelentés.

ANGOL LAP VALÁSA A TASS-IRODÁNAK

London. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenli: A hivatalos szovjet hírlap- közlés, a Tass-iroda — mint ismeretes — közlést adott ki, hogy a quebeci értekezletre a Szovjetet nem hívták meg s ezért nem vesz részt rajta. Erre a hírre felel a „News Chronicle”, amely megállapítja, hogy Churchill egy évvel ezelőtti moszkvai útja óta Szalin állandóan megvan hiva egy hármastalálkozóra. A lap véleménye szerint a Szovjetunió álláspontja ebben a kérdésben nehezen változhat meg.

A SZÖVESEGESEK ÁLLÁSPONTJA RÓMA NYILT VÁROSSÁ NYILVÁNYOSÁSA ÜGYESEN

Quebec. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenli: Jól értesült kanadai körökben arra céloztak, hogy a szövetségesek elvileg elfogadják Rómának nyílt várossá történi nyilvánítását. Ennek előfeltétele azonban az, hogy az olasz kormány kellő bizosítékokat nyújtson arra nézve, hogy a várost semmiféle katonai célra nem használtják fel.

„TELJES EGYETÉRTÉS

ROOSEVELT ÉS CHURCHILL KÖZÖTT”

Amszterdam. (DNB.) Az angol hírlap- közlés jelentése szerint Halifax lord washingtoni brit nagykövete a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az amerikai közvélemény tökéletesen tudatában van a Szovjetunióval való teljes egyet- értés rendkívüli fontosságának abból a szempontból, hogy valamilyen biztonsági rendszert létesítsenek, amely az Egyesült

Államok, Szovjetország, Kína és a brit Common-Wealth együttműködése alapján elképzelhető. A négy szövetséges együtt- működése folytatásának elengedhetetlen előfeltétele az Egyesült Államok és Nagy- Britannia között a legszorosabb a barátság. Az egyik legnagyobb előny, amelynek je- lenleg az Egyesült Államok és Nagy-

Goebbels a győzelembe vetett hitől beszélt

Berlin. (Rador). A német propa- gandaminisztérium hivatali főnökei hétfőn és kedden a német fővárosban munkaülésre jöttek össze. Az ülésen a párt és az állam vezető személyiségei ki- jelentéseket tettek a tengeri háborúról. Az ülés legkiemelkedőbb eseménye Goebbels dr. propagandaminiszter be- széde volt. Goebbels összefoglaló képet adott a katonai és politikai helyzetről a negyedik háború év végén. Ismertet- te a háboru eddigi folyamán Németor- szág részéről kivívott helyzetet, amely — úgy mond — lehetővé tette, hogy ke- zdő körülmények között, határaitól ezer kilométernyire folytassa a hábo- rut. Eme ütköztáryák birtokában a né-

Britannia örvendhetnek az, hogy Roosevelt és Churchill között csakugyan teljes egyet értés áll fenn.

Halifax végül kijelentette, hogy a brit Common-Wealth a csendesóceáni háboru folytatásában éppen olyan erővel kívessi részt, mint Európában, „feltéve, hogy az európai háboru előbb véget ér”.

mejek nyugalommal és bizakodással te- kinthetnek a végső győzelem elé — tette hozzá Goebbels dr.

A német miniszter rámutatott arra, hogy a legfontosabb kérdés a légi hábo- ru, amely súlyos terhet ró a német hazára. A német kormány minden erő- feszítése oda irányul, hogy a lakosság segítségére siessen azzal, hogy az ellen- séges bombázások hatását a leg-seké- lyebbre szállítsa le.

Miután Goebbels dr. hangsúlyozta az erkölcsi fennsőbbiségben és anyagi erejében tudatos haza hitét, annak a megengedhetetlen meggyőződségének adott kifejezést, hogy ma senki sem foszthatja meg Németországot a jól megérdemelt győzelemtől.

Laval diplomáciai megbeszélései

Vichy. (Rador). A német távirati iroda jelenli: Laval francia miniszter- elnök Krug von Nidda német követet és Fracassi vichy olasz ügyvivővel tárgyal.

HALÁLLAL BÜNTETIK A MEZŐGAZDASÁG ELLEN IRÁNYULÓ BŰNCSELEKMÉNYEKET

Vichy. (Rador). A német távirati iroda jelenli: Pétain marsall elnökletével minisz- tertanácsi ülést tartottak, melynek során Laval miniszterelnök ismertette a francia munkaerők problémáját és a megszálló ha- tóságokkal ezzel kapcsolatban folytatott tárgyalásokat. A minisztertanács egyhan- gulag elfogadta a miniszterelnök határo- zatait és előterjesztéseit.

Laval javasolta, hogy a polgári rekvirá- lási államtitkárságot alakítsák át a munka- erők miniszterközi államtitkárságává. Ezt a javaslatot is jóváhagyták. A miniszter- tanács ezenkívül egész sor tervezetet és ja- vaslatot vizsgált felül, amelyeket Laval és a földművelés- és ellátásügyi miniszter ter- jezített elő a mezőgazdasági testületekre vonatkozólag. Az igazságügyminisztert

megbízta, hogy dolgozzon ki egy törvény- javaslatot, amely hajállal büntessen minden a földeken lévő termés ellen irányuló terror- cselekményt. Ugyanezt a büntetést szabják ki azokra is, akik szándékosan felgyújtják a termést.

UTASÍTÁSOK

A SZABOTÁZSCSELEKMÉNYEK MEGAKADALYOZÁSÁRA

Vichy. (Rador). A Stefani iroda jelenli: Laval miniszterelnök elnökleté- vel a francia prefektusok ülést tartot- tak, amelyen megvizsgálták a Németor- szágba küldendő francia ifjumunkások ügyét, valamint a munkaerő jobb ki- használásának kérdését.

Laval miniszterelnök pontos utasi- tást adott a prefektusoknak a kormány- nak Franciaország érdekében hozott rendeletei szigorú alkalmazása tekinté- tében. Laval felhívta a prefektusokat, minden intézkedésükkel hassanak oda, hogy az áruuszorvást s a fekete tőzsdét le- törjék és megakadályozzák főleg a mező- gazdaságban előforduló szabotázsc- selekményeket.

A különleges norvég rendőrbírságok halálos ítéleteket is hozhatnak

Oslo. (Rador). A német távirati iroda jelenli: Norvégiában a miniszterelnök törvényrendeletével létesített különleges törvényszékek hatáskörébe tartozik azok felett a polgári személyek felett az ítél-kezés, akik az 1922 május 22-i norvég büntetőtörvénykönyv rendelkezései ellen vétének. Ezeket a különleges törvény- székeket a rendőrmisztérium állította fel meghatározott időre és vidékekre. Az ítéleteket a rendőrmisztérium vizsgálja felül. Abban az esetben, ha halálos íté- letet hoznak, a miniszterelnöknek terjesz- tik fel megerősítésre vagy megkegyelme- zésre.

MOSZKVA TERVEI A HÁBORU UTÁNRA

Genf. (Rador). A DNB levelezője a következő newyorki sürgönyt közli:
Az amerikai Külügyi Társaság tanul- mányt közöl az Szovjetunió jövőbeli helyzetéről a szövetségesek szempontjá- ból. E tanulmány értelmében Moszkva arra számít, hogy a háboru után Orosz- ország keleti határait a kellő módon

szabályozzák, de számít a kommuniz- musnak lehető legnagyobb kiterjeszté- sére is, a Szovjet segítségével, vagy a nélkül.

Nem fér ahhoz kétség, hogy Orosz- ország győzelem esetén kitart ama törek- vése mellett, hogy nagyhatalmi állásá- nak minél több kellekét megszerezze magának. Ezek között lesz egészen bi- ztosan az is, hogy szabad kijáratot fog kö- vetelni magának az Atlanti-óceánra a Balji-tengeren keresztül és szabad kijá- ratot a Földközi-tengerre.

A tanulmány azt a következtetést vonja le, hogy a szovjetkormány törek- véseinek nem kell okvetlenül összehittkö- zést előidézniük Angliával és az Egyesült Államokkal.

OLASZ KÜLDÖTTÉSG LISSZABONBAN

Lisszabon. A portugál fővárosba olasz küldöttség érkezett és az egyik szállodában szállott meg. Az olasz kül- döttség nem sokkal Róma második bombázása után indult el újára.

SZÜNETEL A VASUTI ÉS POSTAI FORGALOM SVÁJC ÉS OLASZOR- SZÁG KÖZÖTT. (Bern.) A svájci kül- ügyminisztérium közlése szer- rint Svájc és Olaszország között a levél- és táviróforgalom, valamint a távbe- szélő összeköttetés szünetel. A vasuti vezérigazgatóság tudomására hozta az utazó közönségnek, hogy jelenleg Svájc és Olaszország között nincsen vonat- közlekedés.

ROBBANÁS EGY ANGLIAI GYAR- BAN (Amszterdam.) Amint a Reuter- ügynökség jelenti, az egyik keletangliai gyárban bombarobbanás történt. Azt hiszik, hogy szabotázscselekményről van szó. A vizsgálát megindult. (DNB.)

ANGOL ÉS AMERIKAI FILMHIR- ADÓK A SPANYOL MOZGÓKÉPSZIN- HÁZAKBAN. (Madrid.) A spanyol- országi mozgóképszínházak most kez- dték meg újból az angol és amerikai filmhíradók vetítését. Ugyanakkor új- ból megkezdtek a spanyol újságok az angol és amerikai rádiók hírszolgálatai időpontjainak közlését is.

TUNÉZIÁBAN VISSZAADTAK A ZSIDÓK JOGAIT. (Madrid.) A tunéziai hivatalos lapban rendelt jelent meg, amely a zsidóknak visszaadja a földi el- kobozott javakat s megengedi, hogy is- mért bármely foglalkozást gyakoroljan- nak. (DNB.)

HÖHULLÁM SPANYOLORSZÁG- BAN. (Madrid.) Egész Spanyolorszá- gban renálkivül erős höhullám árasztotta el. Egyes helyeken az árnyékban 42 fok melegét mértek. A trópusi hőség több erdőtüzei okozott. A legnagyobb ilyen tűz a Castiello dela Plana közelében lévő pinia-erdőt pusztította el. (Rador.)

ATLEE HELYETTES ANGOL KOR- MÁNYFŐ A DOMINIUMOK PROBLE- MÁIRÓL. (Genf.) Atlee helyettes angol mi- niszterelnök nyilatkozott a Sunday Times című lap munkatársának. Nyilatkozatában rámutatott arra, hogy a dominiomoknak megvan a maguk sajátos problémák a általános politika, a népmozgalom és a val- lás terén. Rájuk kell bízunk, hogy meg- vállalassák jövőnd politikájukat — mon- dotta Atlee. A helyettes miniszterelnök megjegyezte, hogy sokan nem veszik tekint- etbe ezt a helyzetet, majd rámutatott arra, hogy valamennyi dominiumnak saját kül- képviselet van Washingtonban és Moszkvá- ban. Atlee végül bejelentette, hogy Terra- nova szigetét dominiumi rangra emelik. (DNB.)

VASUTI FORGALOM KINA, INDIA, IRÁN ÉS OROSZORSZÁG KÖZÖTT. (Csungking.) A csungkingi kormá- ny közlése szerint a legközelebbi napokban megindul a vasuti forgalom Oszungking-Kína, India, Irán és a Szov- jetszövetség között. A vasuti forgalom megindulása különösen a hadianyag szállítása szempontjából igen fontos.

BULGARIÁBAN MUNKÁRA KÜL- DIK A CIGÁNYGÉKAT. (Szófia.) A bolgár fővárosnak a nem kívánatos ele- mektől való megtisztítása tovább folyik. A foglalkozás nélküli egyéneket el- távo- litják Szófiából. Ez az intézkedés első- sorban a cigányok ellen irányul, akik közül az utóbbi napokban körülbelül ezret küldtek vidékre munkára. (Trans- kontinent Press).

Zepők, pattanások, málfoltok, mitessze- rek, bőrkütyücsök, ráncok eltűnnek a Géniusz- krém használata után. Az arcbőr üde, sima tetszetős, fiatalos lesz. Géniusz-krém esteli, vagy nappali használatra egy tégely 150 lej. Géniusz puder 200 lej. Géniusz-szappan 100 lesz. — Főraktár:
Dr. FÖLDES Györgyszertára.
Arad. — A vidéki megrendeléseket postán utánvétellel küldik.

TÁRSADALOM ÉS ÁLLAM

A „Vita e Pensiero” című olasz folyóirat basábjain Francesco Vito, az ismert olasz szociológus XII. Pius pápa karácsonyi szövege alapján foglalkozik a társadalom újfajlakításának kérdésével. A cikket az Osservatore Romano is ismerteti és a többiek között a következőket írja:

A társadalom lényegéhez tartozik az öt alkotó egyének többsége. Ezek az egyének erkölcsi autonómiával önkormányzattal rendelkeznek és sajátos céljuk van, amelyet meg kell valósítani. Emellett a közműveltség, mennyire tévesek és gyászosak azok az elméletek, amelyek a társadalmi egészes akarják beleolvastatni a közösségbe külön-jajait s ezzel bennük meg akarják semmisíteni életük sajátos értelmét. A társadalom másik jellegzetessége a tagok cselekvő és önkéntes együttműködése.

A tagokat a társadalomban szerves kapcsolatok fűzi össze, amely végül is belső egységgé teljeseedik ki. Ezzel együttjár az individualizmus az egyéniségek határozott visszautasítása összes fokozataiban. Az individualizmus ugyanis megtagadva az emberek között a lelki összetartozás belső okait, az embereket atomoknak tekinti, akik kizárólag saját érdeklődésükben tevékenykednek s az egyéni érdekek tiszteletét folytán a társadalmi rendnek csak az a negatív nemleges szerep jut, hogy kiküszöbölje az összetartozásokat. De a szerves egység fogalmával együttjár az erőszakosan fenntartott társadalmi rend mindenféle formájának visszautasítása is, s még inkább annak a rendszernek a visszautasítása, amely a társadalom tagjainak brutális kivételására egy szintre hozására törekszik.

A társadalom célja az emberi személy megőrzése, fejlesztése és tökéletesítése. A személyt céljának elérésében a társas élet segíti. Joggal mondhatjuk, hogy a társadalom a személy szolgálatában áll. Hozzá kell azonban fűzünk, hogy a személy annyiban a társadalom számára van rendelve, hogy alá van vetve a társadalmi kötelezettségnek, amely többé mások méltóságának tiszteletben tartását követeli meg; vagyis a társadalom céljából való egyéni törekvéseket követeli meg. Ennek a tévedésnek a gyökere, amely az összes elméleti állásfoglalásokat megfertőzi, az ember természetfeletti rendeltetésének félreismerésében rejlik. Az embert csak akkor lehet a társadalmi összesség merő eszközevé állíthatni, ha nem ismerik fel az ember természetfeletti méltóságát; hasonlóképpen azt az elméletet, amely a társadalmat az egyének szolgálatáért ki, — ezzel együttjár a közösség egyes tagjainak kiszolgáltatásának — csak az olyanok hirdetik, kik megfelelnek a személy méltóságáról és nem látják meg azt a szellemi egyenlő tartozást, amely összetartja a társadalmi tömörülést oly módon, hogy végül is ebből belső egység bontakozik ki...

Ha a társadalom célja az emberi személy tökéletesedése, nyilvánvaló, hogy öt központi hely illeti meg a társadalmi életben. Ezzel meg is van határozva az a hely, amelyet az egyes társadalmi alakulások a társadalmi alakulatok és végül a valódi társadalom.

Az emberi személy tökéletesedéséhez és fejlődéséhez viszonyítva, eme társadalmi alakulatok mindegyike saját tevékenységi körén belül sajátos feladatot köteles teljesíteni oly módon, hogy az egyes személyek a természetes tagozódás folytán a társadalom céljával kapcsolatban különleges szerepet töltenek be. „A hat által megvilágosított értelem minden egyes személynek és társadalmi alakulatnak kijelöli a társadalmi szervezetben meghatározott helyét” — mondotta XII. Pius. — Ez az igazság annyira nyilvánvaló, hogy nem szorul bővebb magyarázatra; a végső célon kívül az embernek sok, más alárendelt célja is van. Ezeknek elérésénél a különböző társadalmi alakulatokban támaszra talál: azokban, amelyeknek egyidejűleg részt képezi. Ezek: a család, amelynek célja az élet továbbadása, a gyermekek anyagi támogatása, nevelése és szellemi felemelése; az Egyház, mint „az emberi

A városi lakosság személyenként tíz kilogramm fehér lisztet tartalékolhat

A MALMOK HARMINCNAPI ÖRLESI MENNYISÉGÜNKNEK MEGFELELŐ LISZTET KÖTFLESEK RAKTÁRÓN TARTANI — A PÉKMŰHELYEK HETNAPI SÜTÉSHEZ ELEGENDŐ LISZTET TARTOZNAK TÁROLNI

București. (Rador). A katonai és polgári ellátási államtitkárságnak a hivatalos lap augusztus 18-i számában megjelent rendelete mind a kereskedelmi, mind a kereskedelmi rendszer őrök paraszalmokat arra kötelezi, hogy legkésőbb szeptember 15-ig harminc napi örlési mennyiségűnek megfelelő lisztet vagy lisztet tároljanak. Ebből amennyiségből legalább 25 százalékuknak fehér, illetve barna búzalisztnek kell lennie.

A napi örlési mennyiséget úgy számítják, hogy a malom megszállítás nélkül húszonnégy órát dolgozik.

A rendelet második része a pékműhelyeket arra kötelezi, hogy szeptember 1-től kezdve hétnapi kenyér sütésére elegendő fehér és barna lisztet, valamint külön-husz százalék tartalék-mennyiséget tartanak raktárjukban. A raktáron tartandó mennyiséget az előző hónap utolsó hetében ténylegesen elfogyasztott liszt mennyisége szerint veszik.

Az államtitkárság a városi lakosságnak megengedi, hogy az illető helységben lévő kereskedelmi malomból, vagy lisztlerakathól egy ízben 10 kilogramm fehér lisztet vásároljon személyenként s

ezt tartalék címen megőrizze. A fehér liszt vásárlásakor az eladó e tényről a vevő élelmiszerkönyvébe bejegyzi, a maga részére pedig külön lajstromot vezet, amelyben a vevő nevét, lakását, élelmiszerkönyvének számát és az eladott liszt mennyiségét beírja.

Ezen az egyeztetett és mint emlígettük egy ízben vásárolható tíz kilogrammos tartalék-mennyiségen kívül a városi lakosság havonta egy kilogramm fehér lisztet kap személyenként. Ezt a mennyiséget az élelmiszerkönyv lisztjegye alapján utalják ki.

ISKOLÁINK ÉLETRŐL

Az aradi római katolikus egyházközség a tanévük utánpótlásáról

Iskoláink jelenével és jövőjével szorosan összefügg a tanévük utánpótlásának nagyfontossága és nehéz kérdése. Gyökerében az 1940. évi nyúlvat vissza ez a kérdés, amikor tanítóink és tanáraink létszáma nagy mértékben megapadt. Népünk vezetői, tekintettel a nagy jelentőségű közművelődési kérdésre, szükségesnek tartották, hogy az új tanító- és tanárnemzedék tanulmányi segélyezésével a tanévutánpótlás ügyét felkarolják. Ez a mozgalom, amelynek kezdeményezője Széll Lajos dr., az aradi római katolikus egyházközség lelkes és

előrelátó elnöke volt, immár három éve tart. A népe ügyeit mindig szívén viselő Széll Lajos dr. már 1940 őszén érintkezésbe lépett délerdélyi középiskoláink vezetőivel, hogy a tanévük utánpótlásának a kérdését a lehetőség szerint megoldják, tudtukkal azonban az aradi római katolikus főgimnázium maradt az egyetlen fű középiskolánk, amely jelentékeny számu növendéket irányított az andinagyenyedi református tanítóképzőbe. Úgyancsak Széll Lajos dr. kezdeményezésére az aradi gimnáziumból a tanítóképzőbe jutott fiúk közül

lejt az ő vállukon hagytuk. Így a tanítatás költségeinek oroszlánrésze a miénk maradt. És szívesen viseljük ezt a terhet, mert ezzel megoldhatónak látjuk az utánpótlást.

— Az egyházközség tanító-tanítványait hol kapunk majd állást?

— Mindannyian nyilatkozatot írtak alá, hogy tanítói oklevelükkel majd az egyházközség rendelkezésére állanak. E-sősorban az aradi tűres tanszékekben fogjuk elhelyezni őket, majd az aradme-gyei katolikus iskolákra kerül a sor, a felesleges tanítókat pedig más városok-nak engedjük át.

— A kilenc fű katolikus?
— Igen. De a falusi javadiákok kíván-gatásakor nem néztük, hogy melyik mé-lyen vallásu.

A jövő tanévben

a negyedik gimnáziumból kikerülő 120 közül öt katolikus, kető református.

— Valamit a tanárutánpótlásról — kérjük Széll Lajos dr.-t.

— Az aradi katolikus főgimnázium tanárai közül három évvel ezelőtől ötön- fávotak el. Ezt nagyon megérezte isko-lánk és a tanárhálómval allig-afig tudott megbirkózni. Ez terje szükségessé, hogy valamennyi délerdélyi középiskoláinkkal érintkezésbe lépjen az utánpótlás kérésében. Aradon Palágyi Jenő dr. népközségi elnökkel és Fischer Aladár gimnáziumi igazgatóval beszéltem meg a teendőket, Brassóban Sza-bó Béni népközségi elnöknek írtam, Alba-Iulia-Gyulafehérváron magá-val Márton Aron püspökkel képtem érintkezésbe, Timisoara-Temesvárott Fodor József dr. népszövetségi igazga-róval, Akad-Nagyenyeden pedig E. L. o. k. e. Viktorral a kollégium rektor-professzorá-val. Mindannyukat arra kértem, beszél-jék reá a középiskolát végző fiukat, az egyetemen irakozzanak be bölcsészeti karra.

— Ennek a mozgalomnak volt-e vala-mi eredménye? — vetjük közbe.

— Nem tudom, más városokban mi a helyzet, de Aradról csak egy érettségi-zett diák iratkozott be a fizika-szám-tanszakra, aki anyagi támogatásban részesül a népközség részéről. Így a ta-nárutánpótlás érdekében megindult moz-galom eredménye, sajnos, nem mon-dható kielégítőnek, — fejezte be nyilat-kozatát Széll Lajos dr. B. Gy.

hilecnek a tanítási költségét

jórésben az aradi római katolikus egyházközség vállalta magára, ami évente 200.000 lejt meghaladó kiadást jelent számára.

Az egyházközségi elnök kezdeményezésére Fischer Aladár, az aradi főgimnázium igazgatója, három eszende-je minden tanév végén a tanítói és tanári pálya szépségeiről és előnyeiről beszél diákjainak, akik közül jöbben kedvet is kaptak a tanításhoz. Most következik a negyedik szeptember, amikor Fischer Aladár igazgató saját tanítáztatónak lét-számát gyengítve, fájó szívvvel bocsátja

utjára a tanítóképzőbe induló diákjait. Az aradi gimnáziumban tanuló 14 falusi ja-vadiák közül is irányítanak majd né-hányat a tanítói pályára. Ezek közül jö-vőre heten végeznek a gimnázium negye-dik osztályát és előrelátólag hárman- diák nyugán mennek tanítónak. A ja-va-diákok kiválogatásának és népközségi-günk által anyagilag is támogatott tanít-tatásának egyik célja, hogy a nép arra alkalmas gyermekeit, kelő kiképzés után ismét visszakerüljenek a nép közé, a fa-lusi tanítói állásokba. Ezek lesznek az új- nak a kiváló és

valóban hivatásuk magaslátán álló tanítók,

mert legjobban ismerik a falusi gyerme-keket, mert értenek a kiscsada nyelvén, amely az apjuké, testvérüké, tehát saját-juk is. Es ezek szeretik a falut, nem vágnak el onnan.

— Mikor és hogyan indult meg a ta-n-erők utánpótlási mozgalma? — kérde-zük Széll Lajos dr. elnököt.

— 1940 őszén döbbsentem reá isko-láinknak erre a nehézségre, — hangzik

jövőre kap majd igazi lendületet,

amikor falusi javadiákjaink egy részét tanítóképzőbe küldjük.

— Nagy anyagi megterhelést jelent az egyházközségnek a kilenc fű tanítá-tása? — érdeklődünk.

— Két gyermek tanítatásának költ-

ségét teljes egészében az egyházközség fedezi, a többi hét fiút pedig jórésben. Azt akartuk ugyanis, hogy a szállók is érezzék gyermekükkel szemben kötele-zettségüket, és ezért a költségek jelen-téktelen részét, havj 800—1000—1200

FORUM-MOZI, ARAD

1 évbeszélő 2-10
Hóadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma. Egy exotikus vidéken lepergő, bájos szerelmi történet

ALDEBARAN, A SIVATAG CSILLAGA

Gino Cervi, Eva Maltagliati, Elisa Cegani. 75. sz. híradó.

személy szolgálatában álló egyetemes társaság”, amelyet Isten alapított azért, hogy az ember vallási céljainak megvalósításához bölcs vezetőket és szerető fe-gyelemzőt adjon; idetartoznak továbbá a családi és állami szervezet közé eső szervezetek (a kulturális egyesületek, a hivatásszervezetek, segítőegyesületek, stb.). S végül idetartozik az állam, amelynek az a hivatása, hogy tartósan valósítsa meg a közt: egyszóval azokat az örök feltételeket teremtsen meg, amelyek a polgárok összessége számá-

ra képességeik kifejlesztéséhez anyagi, szellemi és vallási életük fejlődéséhez szükségesek.”

Ezeknek a különböző szervezeteknek a társadalom céljának elérésében való anyagi támogatása, nevelése és szellemi részvétel; általában a különböző szelle-mi áramlatok elismerik ugyan, még azok is, amelyek a társadalmi együttélés ke-resztény elméletétől távolállanak. De a legnagyobb eszmeavarr ott lép fel s a leg súlyosabb és az emberi haladásra leg-károsabb javadések ott sürűsödnek ös-

sze, ahol a különböző társadalmi alaku-latok egymáshoz való viszonyát kell megállapítani; ott, ahol körvonalazni kell az egyes tevékenységek tartalmát; ott, ahol el kell hátrálni minden egyes társadalmi alakulat tevékenységi körét. Itt is ismételni kell azt, amit a személy és a társadalmi élet viszonyáról mon-dottunk: minden tévedésnek és eltéve-lyedésnek gyökere abban rejlik, hogy nem akarják felismerni az ember ter-mészetfeletti rendeltetését...

A gyalogjárónak

is története van

Manapság minden kulturállamban az a rend, hogy a kózsák két szélén külön utrés van fennírva a gyalogjárók számára. Ez a szokás nem régi keleti és Európaszerte a XVII. században még alig volt ismeretes. Pedig a rómaiak, amint a pompeji ásatások és más iktori maradványok bizonyítják, már ismerték a gyalogjáró intézményét. Hogy ea később miért meny megint feladódott, annak megvan a maga művelés-történeti oka.

A városokban régente kevesebb kócsi közeledett, annál több gyaloghínt. Ezeket szolgák vitték és nem haladtak gyorsabban, mint a gyalogosok, tehát nem volt rá ok, hogy kitérjenek előlük. Azonkívül a városi utak, akárcsak az országutak, akkoriban még nem voltak olyan biztonságosok, mint manapság. Sok gyalogjáró, kioldt a sötétség beálltánál, szivesebben jár a utres közepén, mert a homályos kapualjakból váratlan támadásoktól kellett tartani.

Ehhez járul, hogy egész a XVIII. század végéig még a nagyvárosokban sem volt csatornázás, tehát a mai értelemben vett félreeső helyek sem voltak. Bizonyos célokra általában a házak tetőjét használták. Még a dicsőséges Napkirály is, óda szokott gyalogszerral felkapaszkodni, — innen ered a szójárás: ahová a király is gyalog jár.

Ebből gyakorlatilag az következett, hogy az utak kétoldalt, főként esős időben, sokkal kevésbé voltak tiszták, mint középkort, már csak ezért is előnyösebb volt az utest közepét használni közeledésre. A XVIII. század közepéről származó emlékiratokban olvashatjuk, hogy esős napokon Párisban az utakon lélekzetet sem lehet venni a büztől.

Ezeléki a tarthatatlan állapotoknak orvoslására a mul század elején törtek rendőri intézkedések. Németországban sokfelé csak a biedermeier korban, Franciaországban pedig a második császárság alatt s ugyanakkor a többi európai országban. Csak ettől az időtől fogva lehetett az ut két szélét gyalogjárónak használni. A kocsiúton való járás tilalmára azonban csupán akkor került sor, amikor végleg eltűntek a gyaloghíntők és elterjedtek a lovasokocsik, melyek számára a gyalogosoknak az utstetét szabadon kellett hagyniok.

A múlt század második felében mindenfelé győzedelmeskedett a gyalogjáró. De egyes kevésbé biztonságos vidékeken, mint például a spanyol kikötővárosokban és a siberiai városokban, még husz évvel ezelőt is az volt a szokás, hogy az uttes közepén jártak az emberek, mert tartaniok kellett az utonálkötől.

— ELŐFIZETŐINKHEZ! Felhívjuk hátralekös előfizetőinket, hogy tartózkodásuk e hó 21-ig rendezzék, mert különben a lap további küldését megszüntetjük. Ez annál is inkább kénytelenek vagyunk megtenni, mert jelentkező új előfizetőket ugys csak korlátolt számban fogadhatunk el.

— Ne halljad, ne lássad azt, ami az ország védelmére szolgál!

— Beiratkozások a timisoarai-temesvári piarista liceumban. A timisoarai-temesvári piarista liceum igazgatósága közli az érdekeltekkel, a beiratkozások sorrendjére vonatkozólag a következőket: Aug. 25—28 között iratkozhatnak be az intézet diákjai (kivéve az ismétlőket); 25-dikén d. u. 3—6 óra között lesz az I. osztályra való beiratkozás (a felvételi vizsgák eredményének sorrendje szerint); augusztus 29—30-dikán pedig a más iskolákból jött és ismétlő tanulók beiratkozása megy végbe.

— Szerencsétlenség a cséplőgép mellett. Savarsin-Soborsin határában halálos gyermekszerecsentlenség történt. Barbu Maria, négyéves leánya szüleiivel a cséplőgép közelében tartózkodott. Elkapta a gépszíj és magával rántva, a szerencsétlen gyermeket megölte.

Aug. 21, szombat
R. kat.: Franciska
Prot.: Sámuel
Ortodox: Tádé

Napkelte: 5 ó 2 p
Napny.: 19 ó 3 p
A nappal hossza: 14 óra és 1 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetéseket, hirdetések és felhívások Eclairage hirdetőirodájában, Metiana-utca 6. Telefon: 17-11.

— Pacha Agoston püspök adománya a szegényeknek. Pacha Agoston dr. timisoarai-temesvári római katolikus megyés püspök 50 éves papi jubileuma alkalmából Timisoara-Temesvár város szegények javára 30.000 lej adományozott.

— Onkorjegyekkel való elszámolás. Timisoara-Temesvár város közlelemzési szolgálata közli a kereskedőkkel, hogy augusztus 25-ig kötelesek az új élelmiszer-jegykönyvecskéik 1. számú cukorjegyeivel elszámolni.

— Az iskolánővérek aradi leánygimnáziumában a felvételi és javítóvizsgák augusztus hó 21-én reggel 8 órakor lesznek. A beiratásokat augusztus 25. és 30. között tartják.

— Augusztus végéig lehet a vevőknek a kereskedőnél beiratkozni. Timisoara-Temesvár város közlelemzési szolgálata felhívja azokat a családfeket, akik időközben feloszlott kereskedésekben szerepeltek élelmiszerekkel való ellátásuk céljából, hogy a legközelebb eső kereskedőnél iratkozzanak be. Hasonlóképpen iratkozzanak be most azok is, akik eddig egyáltalában nem voltak valamelyik kereskedőnél beírva. Ezt a beiratkozást augusztus 31-ig lehet eszközölni. A kereskedők szeptember elsején nyilatkozatot adnak be a városi közlelemzési szolgálat hivatálabá, a náluk beiratkozott fogyasztók számáról. Ez azért is szükséges, hogy a szeptemberre szóló cukor mennyiségét meg lehessen állapítani.

— Adományok. A dr. Kalkuc-csecsemő-gondozó intézet vezetősége a következő adományokért mond köszönetet: Pekri Ius néni 10 kiló szilva. H. Gy. né két kosár ringló. Takács Péterke szüvből egy doboz járékgölvő és egy doboz mézeskalács. Spatarinóé fehér kenyér. D. Ius néni névnapja alkalmából.

— A kólaajat a kereskedésben kell vásárolni. Az aradi városi ellátásügyi hivatal közleménye szerint a lakosságnak felesleges a kólaajlerakoknál tölteni a kólaajszükségletük megszerzése végett, mert a lerakatok a szükséges mennyiséggel ellátják a kereskedőket és mindenki ott vásárolhatja meg a kólaajat.

— Zárolt börtök. Timisoara-Temesvár város közlelemzési szolgálata közli, hogy a fenálló rendeletek értelmében a bárány-, juh- és két éves bárány börtök, akár nyers, akár beszótt vagy kicserezt állapotban legyenek is, a hadsereg rendelkezésére zárólják. Kivétel képez a hivatalos lap mul évi 166. számú rendeletében megállapított luxusbör. Ennek következtében felhívják azokat, akiknek raktárán zárolt börtök találhatók, hogy azokat szolgáltatásuk be az országos börtök-pont (ORAP) szerveinek.

— Állatkiállítás Hajeg-Hátszegen. (Saj. tud.) Augusztus 23-án, hétfőn Hajeg-Hátszegen állatkiállítást rendeznek, amelyre Hunedoara-Hunyad megye gazdái fölvezethetik szarvasmarháikat.

— Lopják a légvédelmi elsötétítés tartama alatt. Lassinszky Zsuzsanna nadlacnagylakj asszony egyik aradi kocsmában a légvédelmi elsötétítés tartama alatt ellopott egy aszalterítőt. A tolvajt elfogták és az ügyesség vizsgálati fogásába vette. Ugyancsak az elsötétítés ideje alatt lopott Cozma Iosif aradmegyei fiu is. Őt is letartóztatták.

— A magyar evangélikus egyházkerület konferenciája. A magyar evangélikus egyházkerület az augusztus 24-től 28-ig terjedő időben Brasov-Brassóban hitépítő és egyháznevelő konferenciát tart. Ennek az összejövetelnek a célja, hogy a lelkészek és az egyház laikus vezetői elmélyüljenek a hit és az egyház sorsdöntő, nagy kérdéseiben. Éppen a mai zavaros világban van szükség arra, hogy egyházaink és népiünk vezetői tisztán lássák az örök és minden idők felett álló igazságokat. Ezért az egyes előadások nemcsak a lelkészeknek szólnak, hanem az egyháztagoknak is, akiket ezek a kérdések érdekelnek. Előadóként sikerült megnyerni az aradi-nagyenyedi református teologia két illusztris tanárát: dr. Muzsnay László és dr. Horváth Jenő professzorokat. Kivillik előadást tart még Kiss Béla cernatui-csernáfalusi lelkész, evangélikus teológiai tanár, Arad György püspök, Gillich Fülöp, Raduch György, Schemmel Viktor lelkészek. A konferenciái előadások a brasovi-brassói evangélikus templomban lesznek a napenként fél ózkor irasmagyarazattal kezdődnek, majd délután négykor újbol folytatódnak. Az előadások nyilvánosak és azokon minden érdeklődő szabadon résztvehet.

— Nem megfelelő súly kenyeret árusítottak. (Bucuresti.) A katonai és polgári ellátásügyi államtitkárság — mint a Rador jelenti — Alexandria városában meglepetésszerű ellenőrzése során megállapította, hogy nem megszabott súlyú kenyereket árusítanak egyes pékek. Két pékmeztart, Popescu Dumitru és Stefanescu Iancu egyenként 150.000 lej pénzbírságra ítélték. Amennyiben ezt az összeget negyvennyolc órán befűl nem helyezi letétbe, a pékmeztartakat táborba utalják.

— A fürdés áldozata. Timisoara-Temesvárott a Bégából kifogták Russu Ilie nevű fiatal legény holtestét. Valószínűleg fürdés közben fulladt a vízbe.

— Halálraítelt brasovi-brassói betörő (Saj. tud.) A brasovi-brassói katonai bíróság most ítélték Calin Traian fölöt, aki az elsötétítés ideje alatt számos betörést követett el. Ezenkívül a különböző pályaudvarokon az éjszakai vonatok utasainak zsebeit is előszeretettel fosztogatta. Egy ilyen zsebtolvajlás alkalmával fogják meg a sinai pályaudvaron. A katonai törvényszék most Calin Traiant halálra ítélte.

— A Chinezul-CAMT régi ökölvívói a szoritóban. A Chinezul-CAMT öklözöl szorgalmasan készülnek a horvátok elleni mérkőzésre, amelyen Timisoara-Temesvár válogatottja küzd majd a vendégekkel. A Chinezul-CAMT valamennyi versenyzőjét futi a vágy, hogy a horvátok ellen válogatott legyen. A Chinezul-CAMT ökölvívó gárdája különben az utóbbi időben megerősödött, mert Gilitze és Mencer is nagyban kesztyűznek, szoritóba lépett tovább Krauser is.

— Felkérjük azt a deval urat, aki a Domy-féle tükörpiszolóban, Aradon egy tükört hozott oncesoroztatni, hogy címét közölje, mert címe elveszett.

— Beiratások és javítóvizsgák a katolikus magyar tanonciskolában. A timisoarai-temesvári római katolikus magyar tanonciskolába a beiratások augusztus 25-én kezdődnek és azokat a piarista liceum épületében lévő irodában tartják meg. Beiratások hétfőn, szerdán és pénteken délután 4 és 6 között, kedden, csütörtökön és szombaton pedig délelőtt 10 és 12 óra között vannak. Akik a harmadik osztályt elvégezték, tartoznak a negyedik osztályba beiratkozni, mert ennek az osztálynak az elvégzése is kötelező. A javítóvizsgák szeptember 6-án délután 4 órakor lesznek a második kerületi Bontila helyén (Tigruhi) utca 7. szám alatti új helyiségben. Jelentkezniök kell mindazoknak az inasoknak, akik a mult tavénben egy vagy két tárgyból nem felelték meg, továbbá azoknak, akik júniusban valamilyen okból nem jelentettek meg a vizsgán. Az utóbbiak valamennyi tárgyból felelnek. A tandíj, beiratási díj és az iskolakönyvek díja az 1943/44. iskolai évre 1400 lej tesz ki.

— Új só-árak. (Bucuresti.) A hivatalos lapban megjelent minisztertanácsi naplóval jóváhagyták az egyedüritási vezérigazgatóság előterjesztette új só-árakat. Az új árak kicsinyben való vételnél a következők: Szarvas (cserb) elnevezésű só félkilogrammos edényben 180 lej, ugyanez félkilogrammos csomagban 90 lej, különleges jódos só félkilogrammos csomagolásban 40 lej, konyhasó egy kilogrammos csomagolásban 30 lej, tengeri só 16 lej (ahol nincsen sólerak vagy a nemzeti szövetségi intézetnek fiókja, 17 lej), kóssó 15 lej (illetve 16 lej) kilogrammonként.

— Csak falvalkha vigyék a gyermekeket a bombázás elől!

— Légvédelmi tanfolyam Medias-Medgyesen. (Saj. tud.) Medias-Medgyesen a köztisztviselők és a különböző gyárvállalatok részére légvédelmi tanfolyamot rendeznek. A tanfolyam résztvevőt légvédelmi csoportvezetőknek képezik ki.

— Muzik műsora. Augusztus 20, péntek: Arad: Aro: „G. P. U.” (Laura Solari), Corso: „Féltékenység” (Georg Alexander, Lucie English, Ferdinand Marian), Forum: „Abdebaran, a sivatag csillaga” (Gino Cervi, Eva Maltagliati, Elisa Cepani), Urania: „Az elveszett paradicsom” (Fernand Gravey, Micheline Pressle). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A sors” (Heinrich Georg, Gisela Uhlen, Will Quadflieg), Capitol: „Öreg sziv megfajlodása”, Corso: „A hőstört” (Amedeo Nazzari, Conchita Montenegro), Thalia: „A vetélyársak” (Carlo Ninchi, Ely Parvo, Rossano Brazzi).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 20, péntek: Arad: Leger (Regina Maria-utca 21), Berger (Saguna-ut.) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Götz (Bratianu-ter), Gyárváros: Melszner (Petru Maior-ter 2), Erzsébetváros: Bizaru (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioresanu. — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freldorf-Szabadfalu: Bonomi. — Augusztus 21, szombat: Sibiu-Nagyszében: Pop V. (Telefon 362.)

NŐK EGYMÁS KÖZÖTT
— Szóval hölgyeim, láttam a Kovács Margit, születési bizonyítványát... Igen, annak a szép leánynak a második emeletéről. Mit gondoltok, hány éves?
— Negyvenöt... Harmadöt... Negyvenem? — találgatják az asszonyok.
— Hihetetlenül hangzik, de olyan idő a Margit, amilyenek állítja magát... Huszonnyolc éves!

MINDENKINEK A MAGÁÉT
— Mama és leánya török a fejüket.
— Istenem, — hajtogatja a mama — mi is tudnánk adni Zsófi néninek születése napjára, aminek igazán örülne?
— Megvan! — kiált fel a leány. — Irunk neki egy névtelen levelet, amny plétykával, hogy nol.

ARO
Ma az évad legérdekesebb filmje a bájos **Laura Solari**-val
G. P. U.
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor a kertben.
Vasárnap délelőtt 11.20-kor **matiné**.

A franciák inváziós kísérlete Szardínia szigete ellen 150 évvel ezelőtt

Nem érdektelen, ha az angolszász erők szardíniai támadása idején visszanyerünk a múltba a megemlékezés egy inváziós kísérletéről, amelyet a franciák akartak végrehajtani 150 évvel ezelőtt Szardínia szigetén. Ennek a partraszállási kísérletnek különös érdekességét kölcsönöz az a tény, hogy az inváziós csapatok parancsnoka egy akkor még ismeretlen fiatal kapitány: Bonaparte Napoleon volt!

A párisi Convent terve volt Szardínia elfoglalása. A terveket a következőképpen kellett volna végrehajtani: Truguet tengeri csapatai dél felől támadták volna és Cagliari közelében szálltak volna partra. Ugyanakkor a Cesari ezredes vezetésével álló csapatok észak felől törtek volna be a szigetre. Az inváziós csapatok vezényletét Napoleonra bízták.

A tervet talán meg lehetett volna valósítani, ha nem akadt volna egy kiváló olasz tengerésztiszt, egy híres maddaleni tengerészcsohad sarja, aki a kis szigetet flottái irányította és maroknyi tengerészcsapatát győzelemre vezette. A tengerésztiszt neve: Domenico Millelire volt. A Millelire-k

híres tengerészek voltak.

A Szardínia közelében fekvő Maddalena szigetről származtak. A sziget története a XVIII. század elejére nyúlik vissza s első telepesei korzikai olaszok voltak. Erdemes megemlíteni, hogy a kis sziget a kiváló tengerésztisztek hosszú sorát adta az olasz hazának. Több olyan Maddalénából származó család van, amelynek tagjai közül ma is egyesek az olasz haditengerészetben vezető szerepet játszanak. A szigetet III. Károly Emánuel szard király erősítette meg s itt helyezte el csekély flottájának egy részét.

Visszatérve a francia inváziós csapatokkal 150 évvel ezelőtt folytatott küzdelemre, Domenico Millelire arany betűkkel írta bele nevét az olasz történelembe. Vajh! ki tudja, hogyan alakult volna Szardínia sorsa, ha a franciáknak sikerült lábukat megvetni a szigeten. Hogy nem sikerült, az elsősorban Millelire érdeme. Különben a kiváló tengerésztiszt bátyja, Agostino is részt vett a harcban s az ő feladata volt, hogy a szardíni flotta veszélyeztetett egységeit biztosabb részre irányítsa.

Sok remény nem volt arra, hogy sikerül a franciáknak a szigetre való behatolását megakadályozni. Az ellenség egymás után foglalta el a Szardíniához vezető szigeteket. Ezekik Suardi és Santo Stefano szigete. S ekkor következik Maddalena; Millelire szülőföldje.

A szülőföld szeretete

megacélozza a fiatal tengerésztiszt erőt. A parti lötegeket személyesen irányítja. Közben éjjel a franciák Caprera szigetén próbálnak partra szállni. Kísérletük azonban meghiúsul. Ez megzavarja az ellenséget. Zavarát Millelire kihasználja s maroknyi tengerészcsapatával és a Palauból érkezett erősítésekkel ellentámadást indít Santo Stefano szigetének visszafoglalására. A franciákat szétverik. Ágyuk, kartácsok és hadianyag nagy tömegét hagyják a szigeten. Az olaszok nagyszámban foglyot is ejtettek.

Napoleon tehát kénytelen volt visszavonulni. Amikor a történelmet tanítják, talán ritkán mutatnak rá Napoleonnak erre a vereségére

Pedig Waterloo kívül Maddalena és Santo Stefano az egyedüli helyek, ahol sikerült a Korzikait visszavonulásra kényszeríteni és csapatait szétverni! (1793).

Megjegyezzük még, hogy Millelire hőstettéért medaglia d'oro-t kapott — illetőleg kapott volna, ha a bürokrácia hibájából nem bátyjának juttatták volna el ezt a kitüntetést, amelyet akkor először kapott tengerész. Domenico Millelire nagyon szívére vette a dolgot s a szardíniárai életről döött, hogy ő miért nem kapott kitüntetést, amikor összes alárendelt tisztjeit egymás után tüntették ki. A távedés kiderült! Ekkor azonban Millelire bátyja tiltakozott s kijelentette, hogy ő megérdemelten kapta a kitüntetést. A gordiusi csomót a szard király vágta át: külön rendelettel adományozta Domeniconak a medaglia d'oro-t, ugyanakkor azonban Agostino ívét is elismerték a magas érdemrend viselésére.

Imre, az asztalos inas

Írta: BÉRCZY LAJOS

Bejön a szolgáló és azt mondja, hogy egy ur keresi a tekintetes urat. Jól van — mondom — hát csak ereszd be, ha már itt van. Bár — gondolom magamban — alkalmasabb orat is választhatott volna ez az ur, mint a kora délutáni, amikor minden becsületes háznál az ebéd utáni pihenő ideje van.

Ez alatt bejön az a bizonyos ur. Nézem. Jóféle iparos embernek látszik, mégpedig vidékiek Ezt leolvassni róla nem boszorkányság, mert hétköznapon ünneplőben van és a cipője pora sötétebb színű, mint a városi por...

— Jó napot kívánok a tekintetes urnak — köszönt illendően.

— Adjon Isten — fogadom barátságosan. — Mivel szolgálhatok az urnak?

— Már látom, nem ismer meg a tekintetes ur, pedig nagyon régi ismerősök volnánk mi ketten.

Egy-két vonással megpróbálja bennem az emlékezés lángját felszítani, de akár-hogy erőlködöm, nem megy, kiálszik a gyenge pisllakolás.

— Van magában valami ismerős, de nem tudom, hová tegyem.

Nevezt.

— Csak annyit mondom, hogy én vagyok az Imre.

— Csodálatos — mondom — maga lápták Imre, az asztalos inas.

— Én vagyok — válaszolt olyan büszkén mintha legalábbis a hajdani polgármester fiát ismertem volna föl benne...

Leültetem és szótlanul nézünk egymásra. Én vissza száltam a messze-múltba, gyermek-koromba, abba az időbe, amikor még a régi családi házban laktunk. Ott találám rá Imrét, az asztalos inasra. Őt évre szerződött tanonc volt akkor, árvák között is legdrágább gyermek. Lelkemben az emléke rejtélyes öre egy képer ragad ki a sok közül és azt vetíti elém. Ugy látom Imrét, mint amikor rendőrségi megfigyelés után hazajött a városházáról. Mi ijedten néztük és egymás között suttogva beszéltek az udvar titkát, hogy Imre árjatan, hogy Imre többnyire árjatan a hátsó udvar csinytevésében, mert Imre csak bűnbak, aki helyettünk vállalja a vaskosabb gonoszságokért a felelősséget. Szegény Imre mindig éhes volt, mi pedig időnként jól tartottuk, így azután akármiről volt szó a hátsó udvarban, mondjuk: idegen macskák titokzatos eltűnése, gumi-puskával elkövetett bűnök, szomszédos kerteknek megdezmálása gyümölcsérés idején, mindezekért a sötétebb bűnökért néki kellett helyi állania.

A szó legizsibált értelmében mártír volt az a kis, tizenhárom év körüli fiúcska, aki most itt áll előttem a férfi és polgár teljes kiülső és belső díszében.

— Bocsanat — mondom visszatérve gyorskocsin a drága múltból, de pillanatra megragadott egy magával kapcsolatos emlék. Beszéljen kérem, hogyan folyt sorsa, azután hogy elváltunk...?

— Látja a tekintetes ur ezt az óraláncot?

Nagy, vastag szemekből összeállított ezüstlánc „diszítetté” a mellényét, arra mutatott rá.

— Látom — feleltem kissé meghökkenve, mert valahogy az a képtelen gondolatom támadt, hogy nekem akarja ajándékozni.

— Utójára látja az ur. Ma tettem föl utólszor. Oda vándorol, az első mellé, a réz mellé, mert ide, a mellényre — s már kissé gömbölyödő hasára ütött — hónapok kezdve aranylánc jön. Hát így javult a sorsom. Először réz-lánc, azután ezüst-lánc, most meg arany-lánc.

— Gratulálok — kiáltom s jól megrázom a kezét. — Amit maga most elében tart, az a hálálátnak olyan három lépésűfoka, amely szilárd, mint a vasbeton... De mi van a lélekkel — tud-e örülni?

— Egészséges vagyok s három gyer-

mekem van...

— Nem fáj a gyermek-kor? — Az enyem? Szó sincs róla. Söt. Boldogon emlékszem vissza a nehéz évekre...

— Imre, maga egy tökéletes ember!... A tekintete kissé mintha elkomorult volna.

— Hát igen — mondotja bizonytalanul — az volnék, de igazában még hiányzik hozzá valami. Valamit kell még hogy tegyek... Azért is nyitottal ajtót a tekintetes urra... Volna egy kérdés sem...

— No csak ki vele. Ha tudok, szívesen felelek rá.

— Hát egyenesen rámegegyek. Él-e még az a nagysága, aki a maguk házában akkoriban azt a tánciskolát csinálta... Minden jelen.

Nagyon néztem. Mit akar ez az ember a rég letűnt tánciskolával? Mi lehet az a szál, amely ezt a kemény, dőllyős iparost, egykor szegény sorban színlődő inas gyermeket, akinek az a kis, egyszerű tánciskola olyan tündérország volt, amelyet csak nevével ismerhett, — mégis hozzá fűzte?

— Kőrössyné? — Dehogyan. Már évek óta kin pihen a temetőben.

— Elhetne még, ha örege is...

— Szó sincs róla — feleltem — élhetne még... És vállonással jeleztem, hogy ez tőlünk független sors-intézkedés volt... Nem vagyok kíváncsi természetű de most valami, a szeméből lágyan sugárzó fény vonta be arcát és egészen más emberré változtatta...

— Van valami baj, Imre?

— Baj éppen nincs, tekintetes ur, de nagyon szerettem volna, ha élne a nagysága...

— De hát, az Isten szerelméért — tört ki belőlem a kíváncsiság. — Mi köze van magának Kőrössynéhez?

— Sok!

És beszélni kezdett. Elmondotta, hogy ha tánciskola volt, amikor csak tehette, fellopokodott a kis oldalfolyosóra, amelyre ablak nyílt a tanceremből és erről az elhagyatott helyről nézte a belüli hullámzó szépséges életet. Ilyenkor örült, hogy a kemény élet testét megedzette, nem érezte éhséget, hideget és fáradtságot, csak kimondhatatlan gyönyörűséget. Három éven át minden jelen ott járt a lelke bent a teremben, csak rongyokba burkolt teste élt kívül a homályos ablak mögött.

Mindezt büszken és hosszasan beszélt el Imre és én amúgy naughttam.

— Meghatóan szép dolgokat mond el itt nekem, Imre, Dehogyan is szeretjük akkor, hogy maga és a tánciskola... hogy maga akkor tánciskolába járt...

— Meglepetésemre mondan ragadta meg a „jár” szót

— Jól mondja a tekintetes ur: „jár-tam!” A lelke bent jáncolt, vigadozt a teremben minden alkalmammal. Amyira oda gondoltam magamat, hogy végül már el is hittem...

Restelkedve nevetett.

— Ugy-e nagy boldogság, tekintetes ur? De hát ez a gyermek-korom egyetlen szép emléke.

— Nekem tetszik. Látja, én ezt jobbra tartom, mint az arany láncot...

— Tudtam, hogy a tekintetes ur megért. Egyszer elmeséltem a feleségemnek... Vesztettem, mert nincs szívem hozzá... Kiszűfolt...

— Féltékenység a multra... De mondja csak, Imre, miért kérdezte, hogy él-e még az a bizonyos hölgy?

Bosszusan futottak össze homlokán a szemöldökök.

— Táncolni akartam megajánolni, mert a feleségem mindig azzal bosszant, hogy három évig „jártam” tánciskolába és szégyenletemre ma sem tudok...

Vidáman és sokáig nevetünk.

— Iskolai hír. A sibiui-nagyszében, római katolikus leánygimnázium, tanítóképző és felsőkereskedelmi leányiskola az érdekeltek szülők tudomására hozza, hogy az 1943-44. iskolai évre az egyes tagozatokon fizetendő beirajsi díj 300 lej, évi tandíj 6000 lej, évi ellátási díj 12 000 lej és 2 kilogramm szappan. Hávalaki évközben, kilép. a megkezdett fél-évi tandíj és internáusi díj fizetendő. Az ellátási díjon kívül, a közös kárók, rádióhasználat, kórházi díj, stb. címre-beiratásokról 700 lej fizetendő. Amennyiben az árak évközben jelentősen emelkednének, az előjárásig fenntartják magának a jogot az ellátási díjak szükség szerinti való emelésére. Hatósági intézkedés következtében az iskolai év végén a VIII. osztály tanulói kötelesek agyeműjüket katonai cölökre átadni. Aki szeptember 1-ig esetleges hátralekát ki nem fizeti, az internáusba nem vehető fel. Az intéze jelen körülmények között nincsen abban a helyzetben, hogy a leányok szüleinek, kísérlőinek vagy évközben látogatóinak éjjeli szállás, nyújtson. Azoknak a szülőknek, akiknek Sibiuban-Nagyszébenben ismerősük nincsen, érkezés előtt egy héttel sürgönyleg kifejezett kérésére szívesen megkísérlék — minden felelősség vállalása nélkül — hogy szállodai lakásról gondoskodjanak.

Rádió

AUGUSZTUS 21, SZOMBAT

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek német nyelven. 14. Hírek. 14.30 Sebesültek szórakoztató órája. 15.30 Könnvi zene. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek orosz nyelven. 17. Fuvózenekari hangverseny. 18. Egyházi hangverseny a braşovi-brassói Fekete templomból. 19. Hírek német nyelven. 19.15 Két zongorás hangve nyent. 19.45 Hírek. 20. Puccini művelből. 20.40 Irodalmi előadás. 21. Zenekar. 22. Hírek, sport. 22.20 Táncmuzsika. 23. Szórakoztató zene.

BUDAPEST I.: 6.40 Torna, hírek, zene. 10. Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Fuvózene. 11.40 Előadás. 12.10 Rádiózene. 12.40 Hírek. 14. Zenekar. 14.30 Hírek. 15. Zenekar. 15.30 Hírek. 17. Cigányzene. 17.30 Előadás. 17.50 Tarka zene. 18.50 Hírek. 19. Hanglekék. 19.30 Kétfézet és dal. 20.15 Csevegés. 20.35 Filmdalok. 21.40 Hírek. 22. Hangverseny. 22.15 Hanglekék. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 16.15 Táplálkozók. 18.30 Mezőgazdasági előadás. 19. Hangverseny.

AUGUSZTUS 22, VASARNAP

BUCURESTI: 7.55 Hírek, reggeli hangverseny, 9.30 Istenisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek német nyelven. 14. Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Katonák üzennek. 16. A falu órája. 17. A „Munka és viláosság” órája. 18. Rádió-elővetők kíváncsiság-hangversenve 18.30 ének. 19. Előadás. 19.45 Hírek. 20. Zenekar. 20.45 Háborus krónika. 21. Hangverseny. 22. Hírek, sport. 22.15 Közlemények. 22.20 Könnvi zene.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istenisztelet. 12. Roman táncok és énekek. 12.30 Szórakoztató zene. 13.30 Hírek. 20.40 Hírek. 21. Hírek. 21.15 Énekszámok. 21.35 Tánzene.

BUDAPEST I.: 7.45 Zene. 8. Hírek. 8.55 Unitárius istentisztelet. 10. Görög katolikus istentisztelet. 11.15 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.55 Szórakoztató zene. 13.45 Hírek. 14. Hanglekék. 15. Előadás. 15.45 Nép-dalok. 16.30 Hírek magyarul, németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül. 17. A peleskei nótárius. 18.10 Két zongorás játék. 18.25 Elbeszélés. 18.40 Hanglekék. 18.50 Hírek. 19. Tarka est. 21. Hanglekék a sportról. 21.20 Cigányzene. 21.40 Hírek. 22.15 Tánczene. 23.15 Hanglekék. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 9. Zenekar. 12. Hanglekék. 15. Zenekar. 16.25 Jazz. 17. Hanglekék. 18.25 Versék. 18.55 Hanglekék. 20.10 Felolvasás. 20.30 Táncotató. 21. Hírek. 21.30 Lóverseny-eredmények.

Apróhirdetések

ÜRÖBERENDEZÉS. jégsezkrény, bor- és sörkimerő-asztal, mákdaráló, tizedesmérleg, villanycsillár eladó. Kossikné, Arad, Tampa-utca 3, Szerbtemplomnál. (206)

A DÉLI HIRLAP timisoara-i kiadóhivatala Freidorfra keres lapkézbesítőt.

ÚJ FESTEKÖRLŐ-gép lendítő kerékkel, 8,5. használt boroshordók, 12 méter borzivógumi és fehér vasgolyók, sodronnyal eladók. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1633)

ERTESÍTÉS. Mindazok, akik szilvapálinkát akarnak főzni Suciú Ioan ústjénél, jelentkezzenek mai naptól kezdve szeptember 1-ig, Arad, Oituz-utca 70 szám alatt, hogy a kifőzési engedély megszerzése végett az ivre felvegyék, minthogy a már felterjesztett és jóváhagyott iven, az újabb rendeletek értelmében, későbbi jelentkezéseket felvenni nem lehet. Kivánatra vállaljuk a coffre szállítását is. (1634)

SÜRGŐSEN keresek egy és fél hónapra, Buziasra fiatal takarítónőt. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1648)

KIFOGÁSTALAN szakácsnőt, jó bizonyítvánnyal, alkalmazok. Cim Uvinis-Ötvenes, Zelensky-uradalom. (1649)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő kerékpárt vennék. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1650)

LAKATOS-segédet és napszámos fiút alkalmazok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1651)

KONYHABERENDEZÉS. 3-ajtós ruhaszekrény, előszobafal és padlászolomok eladók. Arad, Eminescu-u. 33 szám, 2. ajtó. (1652)

MINDENES bejárónót alkalmazok. Arad, Remus-utca 29 szám. (1653)

FEHÉR sportkocs eladó. Arad, Rahovei-utca 148a. (1654)

A közismert irodaképző
„ENGELMANN”
gyors-és gép-író iskoláiban naponta vannak beírások. A tanítás szeptember elején kezdődik. Cim: Timisoara IV., Bonnaz u. 4. (Külli tér).

ALKALMAZOK azonnal borbélysegédet jó újjal. Popovici Iodrász, Arad, Alexandri-utca 1. (1655)

KIFUTÓLEANYT felfogad Angora rövid-áruüzlet, Arad, a városházával szemben. (1656)

FŐZNI TUDÓ, feltétlen becsületes minuenest két személyhez alkalmazok. Dr. Mihutiú, Arad, Praporgescu-utca 35, Marospart. (1657)

1-SZOBAS, fűdőszobás lakás, butorral vagy üresen, kiadó. Felvilágosítást ad: Transsylvania, Arad, Raunai-ut 10 szám, 12-1 óra között. Távbeszélő 16-12. (1658)

ALKALMAZOK szeptember 1-re, iratokkal rendelkező, becsületes, főzéshez értő minde-
neest. Arad, Baritiú-u. 5-7. (1452)

4 és 1 LÁMPAS hálózati, szuper-rádió eladó. Arad, Saguna-ut 96. (1660)

KÖZÉPISKOLAI tanulók teljes ellátását vállalja uri család. Arad, Nicu Filipescu-utca 7, I. emelet, 4. ajtó. A katolikus gimnázium közelében. (1639)

KIFOGÁSTALAN szobaleányt alkalmaz szeptember elsejére Szentgyörgyi, Arad, Carol-körút 8. (1640)

HÁZMESTERPART, lehetőleg szereléshez értő férfit vagy kőművest alkalmazok. Jelentkezés d. u. 5-6-ig. Arad, Marasesti-utca 4. (1641)

ÜGYES enkrászsegédet alkalmaz Boian-
enkúrszda, Arad, Berthelot-utca 4. (1638)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-ór TELEFON: 38-95
A rajongással olvasott regény lapjairól:
A hóditó -ban kilép „a regényhős” **Amedeo Nazzari** és **Cochinita** a színterengő.

3 DIÁK kaphat kosztot és lakást. Érdeklődni Timisoara III., Domasneanu-u. 18. (6482)

FIU-ÖLTÖNY, finom, téli, 14-17 évesnek való, szürke zakó és 13-16 éves fiu részére való átmeneti kabát eladó. Alig használtak. Timisoara II., Aurel Cosma-u. 7, 4. ajtó. (6441)

BEJÁRÓNÓT felfogadnak. Timisoara III., Giurgiu-u. 5. (6471)

SINGER-féle családi női varrógép eladó. Timisoara III., Radulescu-u. 7, 3. ajtó. Megtekinthető 1-5-ig. (6461)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő karikahajós Singer-varrógép, fedél nélkül, eladó. Cim a timisoara-i kiadóhivatalban. (6460)

GYERMEKKOCSI, korszerű, krémszínű, jó állapotban lévő, eladó. Timisoara III., Vladica Badescu-u. 10, 3. ajtó. (6443)

KIS SZOBA fűdőszoba-használattal kiadó. Timisoara III., Domasneanu-u. 1, Halmosnál. (6495)

Urania film-színház Arad Kelelem s hűvös terem. Tel.: 12-32
Ma bemutató. A francia filmipar „határköve”. Megjázó epizód a legnagyobb művészi összeállításban: **Fernand Gravey, Micheline Pressle**
Az elveszett paradicsom (Paradis Perdu)
H. Radó.

KORSZERŰ, diófurniros, eddig nem használt ebédő és beföldi perzsa, összekötő szőnyeg, kifogástalan állapotú, eladó. Timisoara. távbeszélő 16-13. (6444)

GYERMEKKOCSI, mély, korszerű, krémszínű, kifogástalan, eladó. Timisoara II., Matasarilor-u. 36. (6396)

KÉT KOSZTOSDIÁK uri házban jó elhelyezést nyerhet. Bővebbet: Timisoara IV., Mircea Voda-u. 4. (6498)

KERESEK főzni tudó, idősebb, hosszabb szolgálati időről szóló bizonyítványokkal bíró mindenest bejárónót. Cim: Müller festőde fiókja, Timisoara I., Mercy-u. 9. (6497)

GÉPIRÁST, levelezést román, német, magyar nyelven, valamint bármilyen irodai munkát vállal otthonra gyorsíró. Timisoara III., Memorandului-u. 68. (6496)

KÖZPONTI fűtéshez értő házmesteri állás van üresedésben a „PIETAS” önszolgáló egyesületben. Érdeklődni: Timisoara I., Regina Maria-körút 21 szám alatt, az irodában. (6462)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor TELEFON 28-64
Ma. A német filmtechnika nagyszerű teljesítménye.
Féltékenység A nő és a férfi szerelmi harca.
Georg Alexander, Lucie English, Ferdinand Marian kitűnő alakításával

KOSZTOS-gyermeket elvállalok. Timisoara I., General Grigorescu-u. 7, 1. ajtó. (6494)

GYERMEKKOCSI vajszerű, eladó. Ugyanott ruhaszekrényt veszünk. Timisoara II., Ispirescu-u. 19. (6463)

ELADÓ két darab 1-ajtós, cseresznyefából készült szekrény és két szalon-asztal. Timisoara, Dragasani-u. 8. A házmesternél (értekezni.) (6474)

BEJÁRÓNÓT egész napra azonnalra felfogadok. Specker. Timisoara III., Carol-körút 9. (6480)

EGYEDÜLÁLLÓ, gyermektelen, önálló iparos vidékre keres 50-éven felüli, egészséges, egyedülálló, gyermektelen, egészséges, beosztással főzni tudó asszonyt. Ajánlatokat „Jó bánásmód” jellegére a timisoara-i kiadóhivatalba kér. (6470)

28 CSALÁD MÉH, kaptár 40 család részére 150.000 lejért eladó. Timisoara V., Plavosin-u. 29. (6484)

CUKRÁSZDÁBA felfogadnak két-három nyelven beszélő kiszolgáló kisasszonyt. Ugyanott tanulófiút is felfogadnak. Cim: Potichen, Timisoara IV., Carol-körút 14. (6469)

PAFÜRÉSZELO-gép, Masseur-Harrys, 4 HP, eladó. Ciclop, Timisoara IV., Dimitrie Sturza-u. 68. (6465)

TELJES egyszobás lakás kiadó család házban olyan asszonynak, aki fizetésért a háztartási munkát is elvégzi. Cim: Timisoara, Fratelia, I. utca 15. (6464)

JÓL FŐZŐ mindenest keresnek szeptember 1-re. Cim: Ostern, Timisoara II., Abrud-u. 5. (6476)

SPORTKOCSI, kifogástalan állapotú, 3800 lejért, valamint szintén jó állapotú, sűrű készült fűdőkádeladó. Timisoara II., Mercur-u. 8. (6499)

ELADÓ 2 darab bőrkursszék. Timisoara III., Mihai Viteazul-körút 7, legfelső csengő. (6431)

50-ÉVEN felüli nő elhelyezkednék egyedülálló ur mellett mint házvezető, esetleg kéttagu családnál is. Érdeklődni a délelőtti órákban Achel Máriánál, Timisoara IV., Emanuel Gohdu-u. 1. (6468)

HÁZASPAR keres kis lakásba bejárónót 7-10-ig. Jelentkezni lehet 4-5 között. Timisoara, General Berthelot-körút 4. 4. ajtó. (6466)

ELADÓ Barackán (Arad-megye), ház, jó forgalmu kocma és üzlethelyiség. Érdeklődni: Rancu Vasilie, Lipova, Regele Ferdinand-utca 43. (4290)

BELVÁROSI, vagy Belvárosához közeli villanegyedben különbejáratu btorozott szobát keresek fűdőszobahasználattal. Ajánlatokat „Levegős” jellegére a Déli Hirlap szerkesztőségébe juttatandók el: Timisoara, I. Bratianu-tér 3. (6467)

ELADÓ hiánytalan AEG „Vampyr” por-szívógép, márványlapos kerti asztal, 2 fehér szövetnadrág, barna, női esőköpeny. Megtekinthetők Timisoara, General Berthelot-körút 4, 4. ajtó cím alatt. (6467)

FORGALMAS helyen lévő, jólmenő mechanikai és lakatosműhely villanlyal hajtott gépekkel, anyaggal, négy tanonccal, új esztergappal és hegesztővel, üzlettel, teljes berendezéssel betegség miatt eladó. Cim: Mechanica de precizie si motoare, Lipova, Regele Ferdinand-utca 32. (4280)

Eltűnt
Timisoaran a III. kerületi legelőről hétfőn hajnalban egy, a fején fehér foltos bivalytehén.
Nyomravezető vagy megtaláló je entős jutalomban részesül. Ertesítés a övetkező címre a iadó: Glass mézszáros, Timisoara, III., Axente Sever-tér 3. vagy I., Unirii-tér 6.

KERESEK 1-szobás lakást, egyedülálló nő részére. Pontos fizető. Ajánlatokat „Ady” jellegére a timisoara-i kiadóhivatalba kérek. (6473)

Pályázat
A bodo-i „Bega” fogyasztási szövetséget pályázatot hirdet bolt- és kocsmakezelői állásra. Fizetés: havi 500 lej készpénz, vegyes-aru forgalma után 5% monopol-áru után 2% orgalmi jutalék. Lakás 1 szoba, konyha, kamara. Havi forgalom 200-250.000 lej. Az engedély átírási költséget megváltasztott lézet, ugyszíuten a betegséggyógyzó és csomagoló papir fele részét a tizeés utáni adót pedig teljes egészében. Csak szakképzettek pályáznak. Az állás a választás után azonnal eloglalando. Jelentkezéseket az alábbi címre kérünk: Cocperat va „Bega” din Bodo, p. Balint, jud. Severin.

LAKÁST ADOK kis kert megművelésért. Cim: Heldné, Timisoara III., Porumbescu-u. 88. (6472)

HÁZMESTERPART keresek család házba. Fizetésért a háztartási munkát is vállalniok kell. Timisoara III., Wilhelm Mühle-u. 16. (6493)

SÜRGŐSEN vállalok állást 12-éves kisleánnyal ur háznál. Szépen mosok, vasalok. Olesón dolgozom. Timisoara III., Zaharina-u. 6. (6492)

KÖNYVEK rendbehozását, órai könyvelést vállalok. Ajánlatokat „Autorizált” jellegére a timisoara-i kiadóba kérek. (6491)

FELFOGADUNK hadi szolgálat alól mentesített szolgát, valamint 17-18 éves kifutófiút. Cim: Centrala Lanai, Timisoara I., Regele Mihai-körút 2. (6490)

ELVESZETT fehér kis foxi-kutya (nem fajtisza), fekete folttal a jobb szemén. Megtalálójá jutalomért vigye el Timisoara, I., Aurel Popoviciu-u. 17 szám alá (Banatia mögött, a Take Ionescu-u. mellékutca). (6489)

HASZNÁLT férfikerékpár, jó gumikkal felszerelt, eladó. Tóth Erzsébet, Timisoara IV., Dragalina-tér 6, „Tempo”-üzlet. (6486)

LEGJOBB minőségű ruborka (ecetbe vaio) 8-10 cm. hosszú, valamint vizesruborka 10-15 cm. hosszú, vagonzettelben is kapható Bakos Jánosnál, Bodo, u. p. Balint, jud. Severin. (4261)

GYERMEKKOCSI, majdnem új, redőnyös, világos, fehér gumikkal, valamint korszerű sportkocsi eladó. Timisoara IV., Fröbl-u. 36, II. em., 25. (4285)

HASZNALHATÓ állapotban lévő gomblyukázó-gépet vagy készülőket fehérmemű részére vennék. Ajánlatokat „Gomblyukázógép” jellegére a timisoara-i kiadóhivatalba kérik. (6487)

MAJDNEM új, jó állapotban lévő, kifogástalan gumikkal felszerelt gyermek-sport-és mélykocsi eladó. Timisoara IV., Dimitrie Sturza-u. 48. (6486)

LOVAGLÓ női eszmat. 37-38-as számú, használt állapotban lévő, vennék. Timisoara, távbeszélő 3772. (6485)

BUTOROK üzletátalakítás miatt 15% kedvezménnyel kaphatók. Hálósobák, ebéd-lők, kombinált szobák, konyhák, stb. Kopnik butorlerakátában, Timisoara I., Unirii-tér 3. (6481)

GYÓGYSZERTARI berendezés, keményfa polituros, és felszerelés eladó. Közlebbi felvilágosítást nyujtanak Timisoara I., Mercy-u. 3 szám alatt. (6479)

HATSEMELYES, korszerű, ezüst evő-készlet eladó. Timisoara III., Porumbescu-u. 21, 8. ajtó. (6477)

MEGBIZHATÓ kifutófiút és szücs-segédet azonnal felfogadnak Botz szücsnél, Timisoara, I., Regele Ferdinand-körút 1. (6536)

ELVESZETT szerdán este 7-8 óra között a Mehálában Horia-utcaától a villamos-megállóig terjedő útszakazon egy szemüveg börtökkel együtt. Megtaláló illő jutalomban részesül. Cim: Săfrán ékszerész, Timisoara, I., Vasile Alexandri-u. 3. (Az üzletben). (6575)